

[Kjærbøl.]

der desværre, takket være den daværende opposition, har fundet sted. Ministeren siger, der ikke er brug for materialeregulering, for der er tilstrækkeligt med materialer. Må jeg da spørge: Er det ministeren fuldkommen ligegyldigt, hvor disse materialer går hen? Er det ham ligegyldigt, om de går til sekundære reparations- og ombygningsarbejder eller til fremskaffelse af lejligheder? Ministeren kommer til det resultat, at det kun er gennem en genoplivelse af konkurrencen, vi på kort sigt kan skaffe os herredømme over håndværkerlønningerne. Hvad betyder udtrykket „på kort sigt“? Og hvad lægger ministeren i begrebet håndværkerlønninger? Ministeren påkaldte, som han sagde, min autoritet til brug for en regulering af lønningerne og nævnte i denne forbindelse akkordlønnsens aftagende betydning. Må jeg spørge ministeren: Bliver der ikke ved boligbyggeriet stadig arbejdet i akkord? Hvis dette er tilfældet — hvad ministeren jo let kan få konstateret —, må det være andre steder, akkordsystemet svigter, nemlig på en stor del af det område, hvor der ikke er kontrol med arbejdskraft og materialer. Her må jeg påkalde ministerens opmærksomhed. Prøv engang at undersøge, hvor mange uorganiserede håndværksmestre der findes, og hvilke interesser de har i timelønsarbejdet, ja, endog i, at arbejderens timefortjeneste er så høj som muligt, fordi det samtidig medfører større fortjeneste for mesteren. Jeg vil anbefale den højtærede minister at tale lidt med arbejdsgiverforeningens formand herom. Iøvrigt synes jeg, ministeren bider sig selv i halen.

Jeg spurgte, hvor murerne var blevet af, når der var mindre boligbyggeri i gang, men alligevel ingen ledighed var hos murerne. Hertil svarede ministeren, at de murer, der er blevet overflødige ved det færdiggjorte byggeri, er kommet over på det igangsatte, sådan at byggepladserne er blevet bedre bemandede, end de har været før. Ministeren føjede til: det var netop det karakteristiske for Kjærbøls byggepolitik, at der var for få folk på, at byggeperioden derfor blev for lang, og at omkostningerne ved byggearbejdet derfor blev for høje. Ministeren ved jo godt, at det ikke var min boligpolitik; min boligpolitik var den, der gav sig udslag i 1949's byggeri. Vær så venlig, hr. minister, at se i fortrykket sp. 795, stk. 3—4 foroven. Ministerens påstand om, at de overflødige murere er gået over på de underbemandede byggepladser,

er fuldkommen uholdbar; det er simpelt hen en fysisk umulighed. Når der i 1949 var tilstrækkelig arbejdskraft til færdiggørelse af det byggeri, jeg omtalte — og det har der jo været, for ellers var der ikke blevet gjort 24 000 lejligheder færdige —, hvordan i al verden skulle så et langt mindre byggeri kunne absorbere den tilsvarende arbejdskraft?

Ministeren indrømmede, at det havde været ham en skuffelse, at finansieringskrisen førte til, at der kom mindre i gang, end hans byggeprogram gik ud på, men alligevel skulle dette nedskårne byggeri kunne skaffe lige så mange i arbejde som rekordbyggeriet i 1949. Nej, hr. minister, arbejdskraften er gået derhen, hvor der ikke er finansieringsvanskeligheder, der hvor pengene frit triller rundt. Jeg skal nævne et eksempel: to muremestre opfører med statslån to parcelhuse. De kan ikke få byggelån, og da husene er under tag, har de ikke flere penge. De får så fat i noget landbrugsbyggeri; her falder pengene kontant, og efterhånden får de tilvejebragt de fornødne midler til at gøre de pågældende huse færdige. Altså restriktioner på grund af kreditstramning overfor boligbyggeriet, men fri udfoldelse for andet byggeri.

Så er der en lille ting, som jeg har bemærket, og som synes at have ministerens interesse. Det drejer sig om genbelåningen af byggelån i nationalbanken. Herom siger ministeren, at jeg vel ikke kunne bestride, at det var i min ministertid, at genbelåningen blev ophævet. Det har åbenbart betydning for ministerens problemstilling, at det skete i min ministertid og ikke i den højtærede ministers tid. Jeg må da oplyse, at nationalbankens tilsagn om rediskontering blev hævet den 27. oktober 1950. Den 26. oktober, altså dagen i forvejen, indgav daværende statsminister Hans Hedtoft ministeriets demissionsbegæring, og som bekendt udnævntes det nuværende ministerium den 30. oktober. Om nationalbankens ophævelse af genbelåningen var en afskedshilsen til mig eller en velkomsthilsen til den nuværende regering, kan jeg ikke afgøre, men den kan næppe være udsprunget af den store tillid til den regering, der skulle afløse regeringen Hedtoft. Lad os nu forudsætte, at det forholder sig, som ministeren siger: at nationalbankens væsentligste argument til at ophæve genbelåningen var den inflation, som dengang udsprang af et altfor hektisk byggeri; så måtte det modsætningsvis være til beroligelse for nationalbanken,